

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

**DĖL APSISPRENDIMO LAIKOTARPIO, PER KURĮ UŽSIENIETIS, KAIP ESANTI
AR BUVUSI SU PREKYBA ŽMONĖMIS SUSIJUSIŲ NUSIKALTIMŲ AUKA, TURI
PRIIMTI SPRENDIMĄ, AR BENDRADARBIAUTI SU IKITEISMINIO TYRIMO
ĮSTAIGA AR TEISMU, SUTEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2012 m. balandžio 18 d. Nr. 430
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (Žin., 2004, Nr. [73-2539](#); 2006, Nr. [137-5199](#)) 130 straipsnio 4 dalimi ir įgyvendindama 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvą 2004/81/EB dėl leidimo gyventi šalyje išdavimo trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra prekybos žmonėmis aukos arba kurie dalyvavo vykdant nelegalios imigracijos padėjimo veiksmus, bendradarbiausiantiems su kompetentingomis institucijomis (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 19 skyrius, 7 tomas, p. 69), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Apsisprendimo laikotarpio, per kurį užsienietis, kaip esanti ar buvusi su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų auka, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, suteikimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. Šis nutarimas įsigalioja 2013 m. sausio 1 dieną.

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

ARTŪRAS MELIANAS

**APSPRENDIMO LAIKOTARPIO, PER KURĮ UŽSIENIETIS, KAIP ESANTI AR
BUVUSI SU PREKYBA ŽMONĖMIS SUSIJUSIŲ NUSIKALTIMŲ AUKA, TURI
PRIIMTI SPRENDIMĄ, AR BENDRADARBIAUTI SU IKITEISMINIO TYRIMO
ĮSTAIGA AR TEISMU, SUTEIKIMO TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Apsisprendimo laikotarpio, per kurį užsienietis, kaip esanti ar buvusi su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų auka, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, suteikimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatytos pilnamečių užsieniečių, kurie nėra Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, kuriuos draudžiama išsiųsti iš Lietuvos Respublikos ar grąžinti į užsienio valstybę, kaip esančių ar buvusių su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų aukomis (toliau – nukentėjęs asmuo), apsisprendimo laikotarpio, per kurį nukentėjęs asmuo turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, tiriančiais su prekyba žmonėmis susijusius nusikaltimus (toliau – apsisprendimo laikotarpis), suteikimo sąlygos ir tvarka.

2. Apraše vartojama sąvoka „su prekyba žmonėmis susiję nusikaltimai“ – Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) 147, 147¹, 157 straipsniuose ir 308 straipsnio 2 dalyje nustatytos nusikalstamos veikos.

Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (Žin., 2004, Nr. [73-2539](#)) (toliau – Įstatymas) ir Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme (Žin., 2006, Nr. [17-589](#)).

**II. SPRENDIMO SUTEIKTI NUKENTĖJUSIAM ASMENIUI APSISPRENDIMO
LAIKOTARPIŲ PRIĖMIMAS**

3. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, gavęs pagrįstų duomenų apie nukentėjusį nuo susijusių su prekyba žmonėmis nusikaltimų asmenį, jį informuoja apie Įstatyme nustatytą galimybę būti neišsiųstam iš Lietuvos Respublikos arba negrąžintam į užsienio valstybę, jeigu nukentėjusiam asmeniui Aprašo nustatyta tvarka bus suteiktas apsisprendimo laikotarpis, taip pat apie teises ir pareigas, kurių nukentėjęs asmuo turės laikytis apsisprendimo laikotarpiu, ir jų nesilaikymo pasekmes.

4. Nukentėjęs asmuo pageidavimą pasinaudoti apsisprendimo laikotarpiu surašo nustatytos formos prašyme (1 priedas). Jeigu nukentėjęs asmuo nepageidauja pasinaudoti apsisprendimo laikotarpiu, savo atsisakymą jis išdėsto atskirame rašte.

5. Nukentėjusiam asmeniui pageidaujant pasinaudoti apsisprendimo laikotarpiu, ikiteisminio tyrimo pareigūnas ne vėliau kaip kitą darbo dieną nutarimu dėl apsisprendimo laikotarpio nustatymo (toliau – nutarimas) (2 priedas) nustato nukentėjusiam asmeniui 30 kalendorinių dienų apsisprendimo laikotarpį ir:

5.1. apie tai informuoja nukentėjusį asmenį, paaiškina jam, kad apie priimtą sprendimą bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu būtina informuoti ikiteisminio tyrimo pareigūną, ir pasirašytinai įteikia teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą nutarimo kopiją;

5.2. apie tai informuoja Migracijos departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos ir išsiunčia jam nutarimo nuorašą;

5.3. nukentėjusiam asmeniui prireikus socialinių paslaugų, informuoja apie tai nukentėjusio asmens gyvenamosios vietos savivaldybę;

5.4. apie tai informuoja artimiausią nevyriausybinę organizaciją, kuri teikia pagalbą nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis asmenims.

III. NUKENTĖJUSIO ASMENS TEISĖS IR PAREIGOS APSISPRENDIMO LAIKOTARPIU

6. Nukentėjęs asmuo apsisprendimo laikotarpiu:

6.1. turi teisę:

6.1.1. būti saugiai apgyvendintas;

6.1.2. gauti būtiną medicinos pagalbą sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

6.1.3. prireikus naudotis bendrosiomis socialinėmis paslaugomis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka;

6.1.4. naudotis psichologo paslaugomis;

6.1.5. naudotis vertimo raštu ir žodžiu paslaugomis;

6.1.6. dalyvauti Lietuvos Respublikoje organizuojamuose ir vykdomuose pagalbos nukentėjusiesiems nuo prekybos žmonėmis projektuose;

6.2. turi kitų teisių, kurios jam suteikiamos pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, įstatymus ir kitus teisės aktus.

7. Apsisprendimo laikotarpiu nukentėjęs asmuo privalo:

7.1. laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų;

7.2. ikiteisminio tyrimo įstaigai pateikti visus turimus dokumentus ir tikrovę atitinkančią informaciją apie save;

7.3. nebendrauti su asmenimis, galinčiais paveikti jo apsisprendimą bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu ar skatinti jį teikti melagingą informaciją;

7.4. nutraukti visus ryšius su asmenimis, kurie įtariami jo atžvilgiu padarę su prekyba žmonėmis susijusius nusikaltimus;

7.5. per 3 darbo dienas nuo nutarimo kopijos jam įteikimo laisvos formos raštu ikiteisminio tyrimo įstaigai nurodyti Lietuvos Respublikoje turimą turtą ir lėšas iki apsisprendimo laikotarpio nustatymo;

7.6. ikiteisminio tyrimo įstaigai laisvos formos raštu nurodyti apsisprendimo laikotarpiu Lietuvos Respublikoje gautas lėšas ar turtą ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jų gavimo.

8. Jeigu nukentėjusiam asmeniui apsisprendimo laikotarpiu reikia gyvenamosios patalpos, jis apgyvendinamas Pabėgėlių priėmimo centre socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka arba nevyriausybinės organizacijos suteiktoje gyvenamojoje patalpoje. Jeigu nukentėjęs asmuo apgyvendinamas Pabėgėlių priėmimo centre, šis centras organizuoja Aprašo 6.1.2–6.2 punktuose nustatytą nukentėjusio asmens teisių įgyvendinimą. Jeigu nukentėjęs asmuo apgyvendinamas nevyriausybinės organizacijos suteiktoje gyvenamojoje patalpoje, minėtų nukentėjusio asmens teisių įgyvendinimą organizuoja ši nevyriausybinė organizacija.

9. Nukentėjusiam asmeniui atsakius būti apgyvendintam Pabėgėlių priėmimo centre ar nevyriausybinės organizacijos suteiktoje gyvenamojoje patalpoje ir apsigyvenus pasirinktoje gyvenamojoje patalpoje savo lėšomis arba Pabėgėlių priėmimo centrui ar nevyriausybinei organizacijai, suteikusiems nukentėjusiam asmeniui gyvenamąją patalpą, neturint galimybės organizuoti kurios nors iš Aprašo 6.1.2–6.2 punktuose nustatytą nukentėjusio asmens teisių įgyvendinimo, jų įgyvendinimą organizuoja ikiteisminio tyrimo įstaiga, bendradarbiaudama su nukentėjusio asmens gyvenamosios vietos savivaldybės įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, kitais asmenimis.

10. Aprašo 6 punkte nustatytos nukentėjusio asmens teisės apsisprendimo laikotarpiu įgyvendinamos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, taip pat tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių

asmenų įsteigtų humanitarinės pagalbos fondų, nevyriausybinių organizacijų lėšomis, jeigu nukentėjęs asmuo neturi pakankamai savo lėšų ir jam reikia tokios pagalbos.

IV. NUTARIMO PANAIKINIMAS

11. Jeigu nustatoma, kad nukentėjusio asmens buvimas Lietuvos Respublikoje grėstų valstybės saugumui ar viešajai tvarkai, taip pat ikiteisminio tyrimo pareigūnas nustato, kad nukentėjęs asmuo netinkamai naudojasi nukentėjusio asmens statusu (nukentėjęs asmuo aktyviai, savanoriškai ir savo iniciatyva atnaujina ryšį su asmenimis, kurie įtariami padarę su prekyba žmonėmis susijusius nusikaltimus), ir tyčia nesilaiko Aprašo 7 punkte nustatytų reikalavimų, ikiteisminio tyrimo pareigūnas per 5 darbo dienas nuo minėtų aplinkybių paaiškėjimo priima motyvuotą nutarimą dėl apsisprendimo laikotarpio panaikinimo (3 priedas).

12. Ikiteisminio tyrimo pareigūnui priėmus nutarimą dėl apsisprendimo laikotarpio panaikinimo, nukentėjęs asmuo apie tai informuojamas ne vėliau kaip kitą darbo dieną ir jam pasirašytinai įteikiama nutarimo dėl apsisprendimo laikotarpio panaikinimo teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta kopija. Jeigu dėl objektyvių priežasčių (nukentėjęs asmuo pasislepia, sunkiai suserga ar kita) to padaryti nustatytu laiku nėra galimybės, ikiteisminio tyrimo pareigūnas šiame punkte nurodytus veiksmus atlieka tuoj pat, kai išnyksta priežastys, dėl kurių nebuvo galimybės informuoti nukentėjusio asmens ir įteikti jam pasirašytinai nutarimo dėl apsisprendimo laikotarpio panaikinimo teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintos kopijos.

13. Nukentėjęs asmuo priima sprendimą bendradarbiauti ar atsisakyti bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu (4 priedas) ne vėliau kaip:

13.1. paskutinę jam suteikto apsisprendimo laikotarpio dieną;

13.2. kitą darbo dieną po to, kai jis atsisako pasinaudoti apsisprendimo laikotarpiu;

13.3. kitą darbo dieną po to, kai informuojamas apie ikiteisminio tyrimo pareigūno priimtą nutarimą dėl apsisprendimo laikotarpio panaikinimo.

14. Nukentėjusiam asmeniui atsisakius ar vengiant priimti sprendimą bendradarbiauti ar atsisakyti bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, laikoma, kad nukentėjęs asmuo priėmė sprendimą atsisakyti bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu.

Apsisprendimo laikotarpio, per kurį užsienietis, kaip esanti ar buvusi su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų auka, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, suteikimo tvarkos aprašo 1 priedas

(Prašymo dėl apsisprendimo laikotarpio suteikimo forma)

**PRAŠYMAS
DĖL APSISPRENDIMO LAIKOTARPIO SUTEIKIMO**

(data)
Vilnius

Aš, _____, gim. _____,
(nukentėjusio asmens vardas, pavardė) (nukentėjusio asmens gimimo data)
asmens kodas _____, turintis _____ pilietybę,
(nukentėjusio asmens kodas (jeigu turi) (nukentėjusio asmens pilietybė)
reg. _____,
(nukentėjusio asmens gyvenamosios vietos adresas (registracijos vieta) užsienio valstybėje)
gyv. _____,
(nukentėjusio asmens gyvenamoji vieta Lietuvos Respublikoje)
_____,
turintis asmens dokumentą _____
(asmens dokumento tipas, serija ir numeris, išdavimo data ir jį išdavusios
_____, pageidauju, kad man būtų suteiktas apsisprendimo
institucijos pavadinimas)
laikotarpis, per kurį aš, kaip nukentėjęs nuo susijusių su prekyba žmonėmis nusikaltimų
asmuo, turiu priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu.

Nukentėjęs asmuo _____
(parašas) _____
(vardas, pavardė)

Esu supažindintas su Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta galimybe būti neišsiųstam iš Lietuvos Respublikos arba negražintam į užsienio valstybę, jeigu man nustatyta tvarka būtų suteiktas apsisprendimo laikotarpis. Taip pat esu supažindintas su teisėmis ir pareigomis, kurių turėsiu laikytis apsisprendimo laikotarpiu, ir man paaiškinti jų nesilaikymo padariniai.

Nukentėjęs asmuo _____
(parašas) _____
(vardas, pavardė)

Pareiškiu, kad tekstas išverstas į suprantamą man _____ kalbą.

Nukentėjęs asmuo _____
(parašas) _____
(vardas, pavardė)

Tekstą išvertė vertėjas:

(parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

Apsisprendimo laikotarpio, per kurį užsienietis, kaip esanti ar buvusi su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų auka, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, suteikimo tvarkos aprašo 2 priedas

(Nutarimo dėl apsisprendimo laikotarpio nustatymo forma)

_____ (įstaigos pavadinimas)

**NUTARIMAS
DĖL APSISPRENDIMO LAIKOTARPIO NUSTATYMO**

_____ Nr.

(data)

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ _____ ir atsižvelgdamas į nukentėjusio asmens _____ (straipsnis, dalis, punktas) _____ (prašymo pateikimo data ir reg. Nr.) prašymą, aš, _____ (pareigūno vardas, pavardė, pareigos)

_____,
_____,
nustatau _____, gim. _____,
(nukentėjusio asmens vardas, pavardė) (nukentėjusio asmens gimimo data)
asmens kodas _____, turinčiam _____ pilietybę,
(nukentėjusio asmens kodas (jeigu turi)(nukentėjusio asmens pilietybė)
reg. _____,
(nukentėjusio asmens gyvenamosios vietos adresas (registracijos vieta) užsienio valstybėje)
gyv. _____,
(nukentėjusio asmens gyvenamoji vieta Lietuvos Respublikoje)
turinčiam asmens dokumentą _____
(asmens dokumento tipas, serija ir numeris, išdavimo data ir jį išdavusios

(institucijos pavadinimas)

30 kalendorinių dienų apsisprendimo laikotarpį, per kurį jis, kaip nukentėjęs nuo susijusių su prekyba žmonėmis nusikaltimų asmuo, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu.

(pareigūnas)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Su nutarimu susipažinau, teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta šio nutarimo kopija man įteikta. Man paaiškinta, kad apie savo sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, turiu pranešti _____

(ikiteisminio tyrimo įstaigos pavadinimas, adresas,
pareigūno

vardas, pavardė, telefono numeris)

Nukentėjęs asmuo

(parašas)

(vardas, pavardė)

Tekstas _____ išverstas į suprantamą
jam _____ kalbą.
(nukentėjusio asmens vardas, pavardė)

Nukentėjęs asmuo

(parašas)

(vardas, pavardė)

Tekstą išvertė vertėjas:

(parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

Apsisprendimo laikotarpio, per kurį užsienietis, kaip esanti ar buvusi su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų auka, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, suteikimo tvarkos aprašo 3 priedas

(Nutarimo dėl apsisprendimo laikotarpio panaikinimo forma)

_____ (įstaigos pavadinimas)

**NUTARIMAS
DĖL APSISPRENDIMO LAIKOTARPIO PANAIKINIMO**

_____ Nr.

(data)

Vilnius

Atsižvelgdamas į Apsisprendimo laikotarpio, per kurį užsienietis, kaip esanti ar buvusi su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų auka, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, suteikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. _____ nutarimu Nr. _____, _____ punktą, taip pat į tai, kad: _____ (punkto Nr.)

pat į tai, kad: _____ (apsisprendimo laikotarpio panaikinimo motyvai)

_____ ,
aš _____ (pareigūno vardas, pavardė, pareigos)

_____ ,
panaikinu _____, gim. _____ (nukentėjusio asmens vardas, pavardė) (nukentėjusio asmens gimimo data)

asmens kodas _____, turinčiam _____ pilietybę, (nukentėjusio asmens kodas (jeigu turi) (nukentėjusio asmens pilietybė)

reg. _____ (nukentėjusio asmens gyvenamosios vietos adresas (registracijos vieta) užsienio valstybėje)

gyv. _____ (nukentėjusio asmens gyvenamoji vieta Lietuvos Respublikoje)

turinčiam asmens dokumentą _____ (asmens dokumento tipas, serija ir numeris, išdavimo data ir jį išdavusios

_____ ,
institucijos pavadinimas)

30 kalendorinių dienų apsisprendimo laikotarpį, suteiktą jam _____ (nutarimo priėmimo data)

nutarimu dėl apsisprendimo laikotarpio nustatymo Nr. _____, per kurį jis, kaip _____ (nutarimo reg. Nr.)

nukentėjęs nuo susijusių su prekyba žmonėmis nusikaltimų asmuo, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu.

(pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

Su nutarimu susipažinau, teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta jo kopija man įteikta.

Nukentėjęs asmuo

(parašas)

(vardas, pavardė)

Tekstas _____ išverstas į suprantamą
(nukentėjusio asmens vardas, pavardė)
jam _____ kalbą.

Nukentėjęs asmuo

(parašas)

(vardas, pavardė)

Šis nutarimas man paskelbtas 20 ____ m. _____ d. ir paaiškinta teisė per
14 darbo dienų nuo susipažinimo su šiuo nutarimu jį apskųsti atitinkamam administraciniam
teismui Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta tvarka.

Nukentėjęs asmuo

(parašas)

(vardas, pavardė)

Tekstą išvertė vertėjas:

(parašas)

(vardas, pavardė)

(data)

Apsisprendimo laikotarpio, per kurį užsienietis, kaip esanti ar buvusi su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų auka, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, suteikimo tvarkos aprašo 4 priedas

(Sprendimo bendradarbiauti ar atsisakyti bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu forma)

**SPRENDIMAS
BENDRADARBIAUTI AR ATSISAKYTI BENDRADARBIAUTI SU IKITEISMINIO
TYRIMO ĮSTAIGA AR TEISMU**

(data)
Vilnius

Aš, _____, gim. _____,
(nukentėjusio asmens vardas, pavardė) (nukentėjusio asmens gimimo data)
asmens kodas _____, turintis _____ pilietybę,
(nukentėjusio asmens kodas (jeigu turi) (nukentėjusio asmens pilietybė)
reg. _____,
(nukentėjusio asmens gyvenamosios vietos adresas (registracijos vieta) užsienio valstybėje)
gyv. _____,
(nukentėjusio asmens gyvenamoji vieta Lietuvos Respublikoje)
kaip nukentėjęs nuo susijusių su prekyba žmonėmis nusikaltimų asmuo, priėmiau sprendimą
_____ su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu.
_____ (bendradarbiauti / atsisakyti bendradarbiauti)

Nukentėjęs asmuo

(parašas)

(vardas, pavardė)

Pareiškiu, kad tekstas išverstas į suprantamą man _____ kalbą.

Nukentėjęs asmuo

(parašas)

(vardas, pavardė)

Tekstą išvertė vertėjas:

(parašas)

(vardas, pavardė)

(data)
